

„Tak končí Fialova pohádka.“ Elektřina: Kde budeme díky EU. Sečteno

- CZ24 News | 29. března 2023

ČESKO: Česká vláda se snaží sestavit státní energetickou koncepci, která má platit až do roku 2040 a bude určovat jak regulace, tak investiční prostředí pro energetiku. Koncepce by zároveň měla snižovat emise, ale také udržovat energetickou bezpečnost a ceny. Jenže nelze dělat vše najednou. A jak upozorňuje například Zuzana Kubátová na SeznamZpráвах nebo Vladimír Budinský na twitteru, velké zádrhele jsou například s uhlím. Ale podle Budinského i s jádrem, dokonce takové, že „končí Fialova pohádka“.

Jak již informovaly **SeznamZprávy**, vláda chystá novou **Státní energetickou koncepci (SEK)**. Má platit do roku 2040, poslední energetická koncepce pochází z roku 2015. Koncepci má na starosti Ministerstvo průmyslu a obchodu, schvalovat ji pak bude vláda. A budou se podle ní řídit jak regulace, tak investice. Připravena by měla být do konce roku, což je podle reportérky Zuzany Kubátové šibeniční termín, protože předchozí energetické koncepce vznikaly několik let.

V kostce jde o otázku, z jakých zdrojů bude ČR brát energii a kolik to bude stát. Autorům koncepce ztěžují rozhodování jednak vyvíjející se technologie, ale také ekologické cíle Evropské unie a ČR. A samozřejmě válka Ruska a Ukrajiny, která převrátila energetický trh v Evropě.

Koncepce má tři cíle. „Za klíčová východiska lze považovat především závazky České republiky v oblasti ochrany klimatu. Tedy příspěvek ke snížení emisí skleníkových plynů o alespoň 55 procent do roku 2030 v porovnání s rokem 1990,“ uvádí se v materiálu pro jednání vlády, který mají SeznamZprávy. Dalšími cíli jsou energetická bezpečnost, konkurenceschopnost a sociální přijatelnost. Jak ovšem Kubátová poznamenává, tyto cíle jsou protichůdné.

„Bud' můžeme rychle dekarbonizovat, abychom co nejaktivněji přispěli ke splnění evropské mety na snížení emisí skleníkových plynů. Pak ale budou náklady obrovské, stoupne riziko energetického deficitu a země bude maximálně závislá na dovozu paliv a surovin pro výrobu energie.

Nebo můžeme dekarbonizaci zpomalit. Transformaci by to zlevnilo, protože bychom nemuseli vkládat tolik peněz do technologií, které jsou předem považovány za provizorní řešení na pár let (například výroba elektřiny a tepla ze zemního plynu), nebo do postupů, které zatím nejsou vyvinuty natolik, aby fungovaly na standardním investičním trhu,“ konstatuje.

Jde především o uhlí a jádro, dva zdroje, které v Česku poskytují suverénně nejvíce energie. Přičemž hnědé uhlí je jediný zdroj, kterého má Česko dostatek na svém území. „Jeho zásoby v rámci těžebních limitů sice docházejí, ale na dvou hnědouhelných lomech – Vršanech Pavla Tykače a Bílině skupiny ČEZ – by se dalo těžit ještě ve 40. letech, pokud se pro to politici rozhodnou,“ uvádí Kubátová ve své analýze.

Jenže v návrhu zadání SEK je napsán konec uhlí v energetice do roku 2033. Ale i povinnost udržet soběstačnost ve výrobě elektřiny minimálně na 90 procentech a snižovat dovozy ropy a plynu. Tedy cíle zároveň nesplnitelné, což si uvědomuje i pirátský náměstek Petr Třešňák, [který pro server **řekl**](#): „V programovém prohlášení vlády je stanoven rok 2033 jako rok odchodu od uhlí, pokud pro to budou vytvořeny podmínky. Bude na věcné, technické i politické diskusi, co jsou ty podmínky. Jestli budeme trvat na dekarbonizačním scénáři a slevíme z dovozní nezávislosti. Anebo jestli se některá z těch věcí bude upravovat.“

Podle Kubátové bude uhelná energetika hlavně zálohou pro období, kdy nebude svítit a foukat a nebude sama o sobě konkurenceschopná. A cenu ponese buď přímo zákazník, nebo státní kasa.

S plány vlády na ukončení používání uhlí do roku 2033 nesouhlasí ani Vladimír Budinský, předseda a zakladatel spolku Konec uhlí - Nová energie. „Polsko se svými 300 miliony tun emisí CO₂ bude uhlí využívat do roku 2049. V EU si to prosadí. Politici z ČR, která má jen 88 milionů tun emisí CO₂, chtějí konec uhlí už v roce 2033, aby se zalíbili EU, dostali tam pak za odměnu nějaký flek, aby pak měli důchod jako Špidla,“ obviňuje současný kabinet.

Upozorňuje, že hnědé uhlí je po dřevu druhé nejlevnější palivo.

Budinský poukazuje také na to, že na světě pochází drtivá většina energie z fosilních paliv. Konkrétně 80 %. „To nahradit nějakými soláry a větrníky nejde,“ prohlašuje a poukazuje na sliby evropských politiků, jak budou fosilní zdroje nahrazeny obnovitelnými.

K energetické koncepci má další poznámku. Totiž že Státní energetická koncepce založená na jaderné energetice pozbývá platnosti dříve, než byla napsána. To Budinský usuzuje z toho, že podle předsedkyně EK Ursuly von der Leyenové není jádro „strategickým zdrojem“.

„Nová SEK 2050 bude OZE + PLYN. Plynové elektrárny se po konci uhlí postaví tam, kde jsou teď elektrárny uhelné, místo dolů - solární parky, jinde by je nikdo nestrpěl. Přes Ústecký kraj vede strategický plynovod z Německa pro plyn z LNG a pak H₂. Tak končí Fialova jaderná báchorka,“ soudí.

Spočítal i kolik by muselo Česko dovézt plynu, aby mohlo nahradit teplo a elektřinu z uhlí. „Pro náhradu 52,5 TWh z uhlí plynem, bude potřeba zajistit navíc k těm současným 9 miliardám metrů krychlových plynu ještě dalších 5-6 miliard metrů krychlových. V lodích na LNG je to asi +60 lodí. Vloni se ČR s velkou slávou povedlo sehnat jen 4 lodi s LNG a Fiala se tím všude chlubí. Má tedy vláda co dělat,“ hodnotí.

[ZDROJ](#)